

REVISTA MUSICAL CATALANA

Crítica

'Missa Solemnis' d'alt voltatge

Redacció on 13 novembre, 2015 / Comments closed

© Lorenzo di Nozzi

PALAU 100. Ensemble Matheus, Cor de Cambra del Palau de la Música, Solistes vocals, Dir.: Jean-Christophe Spinosi. Beethoven: *Missa Solemnis, en Re major, op. 123.* **PALAU DE LA MÚSICA. 9 DE NOVEMBRE DE 2015.**

Per Xavier Chavarria

La *Missa Solemnis*, l'opus 123 de Beethoven, és possiblement l'obra més desmesurada i aclaparadora de totes les que va compondre el geni de Bonn. Una tempesta d'hora i mitja de durada, escrita en plena maduresa, en què l'estil heroic és portat a l'extrem amb una música rotunda, feta d'excessos més que no pas d'equilibris, en què el cor i els solistes voregen continuament els límits expressius i les capacitats físiques dels seus instruments. Una obra captivadora i majestuosa, forjada a cop de mall, bellíssimament tensa, hipertròfica, com a punt d'esclatar; prenyada de lluita, una lluita agònica que deixa exhausts i sense alè tant els intèrprets com el públic que l'escolta. Un sacrifici sonor colossal (*per asperam ad astram!*) altament exigent, que implica tots els participants en la cerimònia (oients inclosos) i que força fins al límit els paràmetres formals i expressius de l'època. I, probablement, també un crit d'orgull i desesperació d'un creador genial a qui fa anys que tot se li ha fet estret i petit. Tot i tractar-se d'una obra brillant i commovedora, afrontar-la (des de l'escenari o des de la butaca) no és fàcil, i possiblement per aquesta raó la trobem ben poc en les programacions musicals. Però Palau 100 ens va donar l'oportunitat de sentir-la aquest dilluns passat, al Palau de la Música Catalana, dirigida per Jean-Christophe Spinosi amb el seu Ensemble Matheus, en una versió solvent, irregular però convincent, en la qual el triomfador absolut va ser el Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana.

Efectivament, va ser una de les millors actuacions que hem sentit al cor professional de la casa (que Josep Vila i Casañas dirigirà fins a final de temporada), amb una potència i un vigor dignes dels grans cors europeus. Amb una trentena llarga de cantaires i moltes cares noves (sorgides d'un exitós procés de selecció), el Cor de Cambra va ser el baluard més sòlid d'aquesta versió, tot superant amb escreix el diabòlic paper que li assigna Beethoven i que duu les veus al límit de la potència i la resistència; precís i ajustat en entrades temibles, àgil en passatges de vertigen, superant amb nota fins i tot episodis d'alt risc, com la monstruosa fuga "*Et vitam venturi saeculi*", amb aguts extrems i un contrapunt endimoniat. Lluny queden les ocasionals estridències en les veus agudes, la dispersió tímbrica i certa indolència general: en una obra que no ho facilita gens, el Cor de Cambra es va mostrar compacte, equilibrat i segur. Caldrà veure com madura tot això en repertoris de major subtilesa i refinament, sense tanta densitat sonora; però sens dubte hi ha hagut un pas endavant que el situa (per fi!) al podi dels cors del país.

© Lorenzo di Nozzi

Aquesta versió de la *Missa Solemnis* va ser trepidant, d'una gran intensitat però no del tot ben resolta. Amb un gest enèrgic i vehement, Jean-Christophe Spinosi li va imprimir un esperit ferotge, marcial en alguns passatges, però mancat d'aire, sense inflexions ni repòs: tot al galop, sense descans, dut a l'extrem en tot moment i mancat de dosificació. La resposta de l'orquestra va ser desigual: la corda té cos i bon so, però el vent, especialment el metall, va patir en els passatges més delicats, i l'entusiasme general que li volia imprimir Spinosi no es va encomanar a totes les seccions. No obstant això, la indiscutible qualitat d'alguns dels membres va quedar ben palesa en els moments de recolliment, com el "*Benedictus*", un "rapte místic" en tota regla, dolç i contemplatiu, que ens va regalar un solo exquisit de la concertino Laurence Paugam.

Tot i ser individualment veus de gran tonatge i experiència, el quartet de solistes vocals format per Adriana Kučerová, Josè Maria Lo Monaco, Topi Lehtipuu i Florian Boesch va mostrar poca empatia tímbrica i certa inseguretat en una obra que requereix molt de treball en equip i en què els solistes són tractats com una mena de petit cor: accidents esporàdics ("*In Gloria Dei Patri*"), poca connexió i incoherències en el caràcter ("*Benedictus*"), i fins i tot sensació de patiment en el *tour de force* que representa el "*Sanctus-Pleni sunt coeli-Osanna*", en què els quatre solistes assumeixen tot el pes del número. Possiblement falta d'assajos o de treball conjunt, que de ben segur es podrà resoldre en les actuacions que aquesta producció farà d'aquí a pocs dies a Ais de Provença i Dortmund. Una feina que el Cor de Cambra del Palau, que va rebre la major ovació de la vetllada, ja té feta millor que ningú.

G+ 0

Like 23

Tweet 4